

Kemija:

- Biokemija in biomateriali
- Materiali
- Okolje in ekologija

Institut „Jožef Stefan“
Ljubljana, 18. november 2005

1. Področja sodelave:

- ✓ skupne raziskave, razvoj izdelkov in prototipov
- ✓ razvoj tehnologij
- ✓ razvoj know-how-a
- ✓ pomoč pri reševanju tekoče problematike
- ✓ izobraževanje
- ✓ sodelava v velikih in mednarodnih projektih (centri odličnosti, tehnološke platforme, mreže, EU projekti, Eureka, GreenRoSE, MINUET, SICER, RETINA, MIND....)
- ✓ skupne investicije v raziskovalno opremo,...

2. Osnovni podatki za obdobje 2000-2005:

- ✓ Sodelovanje z 91 slovenskimi podjetji v 203 RR projektih
- ✓ Sodelovanje s 35 tujimi podjetji v 51 RR projektih
- ✓ Skupni mednarodni projekti: 770
- ✓ Patenti in patentne prijave: 36 + 25

3. Finančni viri:

- raziskovalno-razvojni projekti ARRS
- direktna sredstva gospodarstva
- razvojni projekti Ministrstva za gospodarstvo
- mednarodno financiranje

- delež financiranja Kemije s strani gospodarskih partnerjev: cca. 18%
- delež financiranja Kemije iz mednarodne sodelave: cca. 25%

I. Biokemija in biomateriali

- Prenosi znanja v gospodarstvo:
- *Razvoj novih materialov in prototipov*

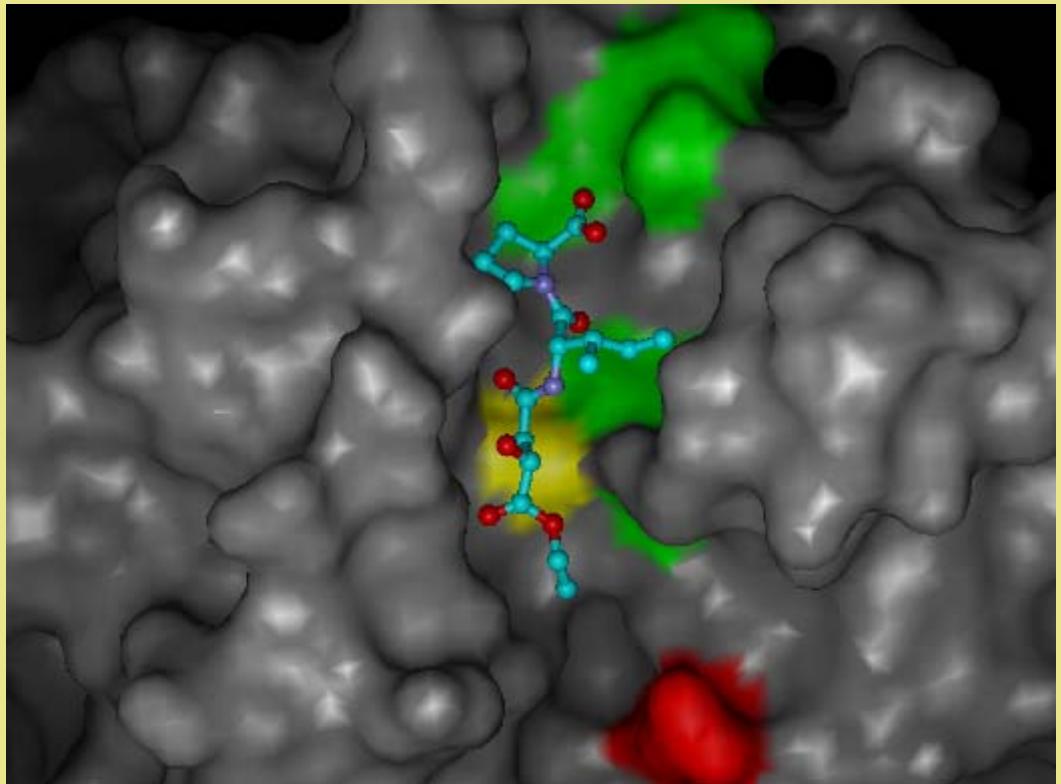
Institut „Jožef Stefan“

Vhod v sterilne prostore
(razred 100/10000)
in del sistema za filtriranje
zraka za te prostore

Laboratoriji za delo s celičnimi
kulturami omogočajo delo
po sodobnih standardih

I. Biokemija in biomateriali
Farmacija

Katepsin B v kompleksu z inhibitorjem epoksisukcinilnega tipa (CA030)

Sodelava s farmacevtsko industrijo:

➤ Krka:

razvoj diagnostičnih kitov za sledenje raka, ki temeljijo na specifičnih protitelesih proti humanism ketapsinom in njihovim inhibitorjem.

Razvoj: IJS, komercializacija po vključitvi KRKE

➤ Lek:

sodelava pri razvoju novih inhibitorjev beta laktamaz, ki so pomembna sestavina vseh antibiotičnih zdravil.

Razvoj: Lek, IJS: testiranje in karakterizacija novih spojin

▪ Določitev 3-D strukture kompleksa med eno od beta laktamaz in novim inhibitorjem. Izsledki lahko privedejo do razvoja novega zdravila.

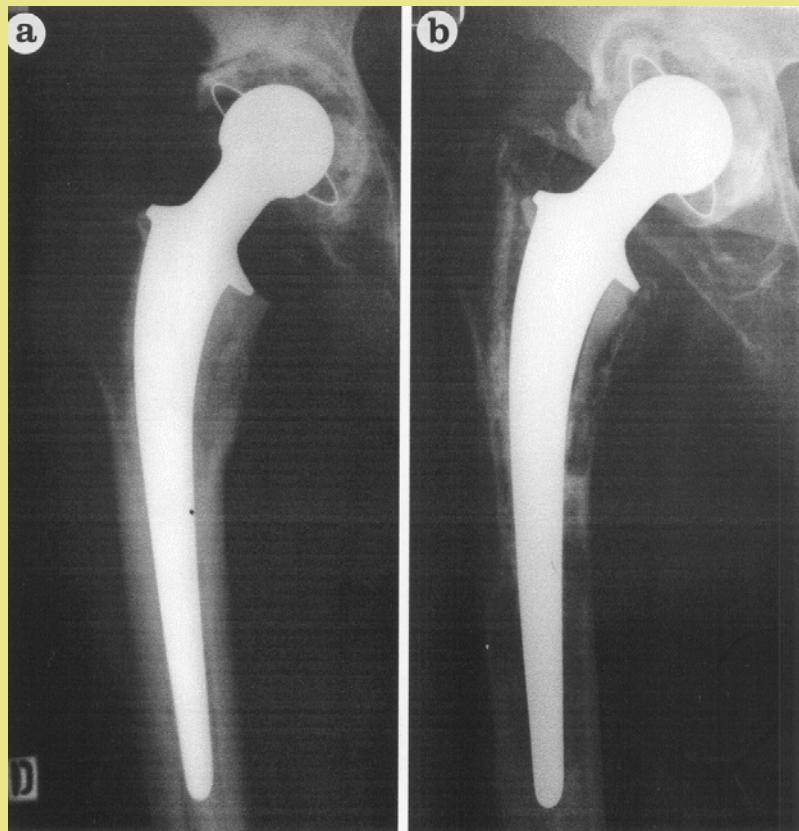
- Keramični zobni zatički
  - V sodelovanju z Medicinsko fakulteto

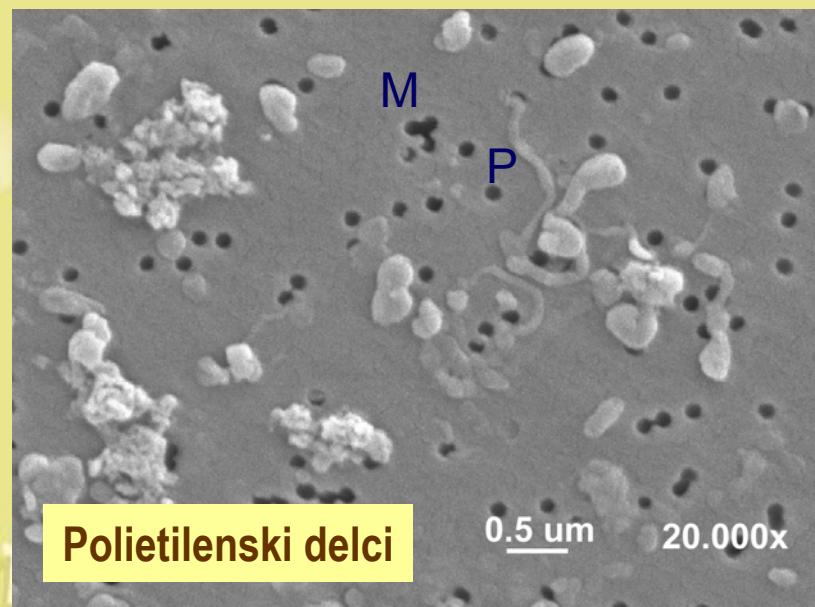
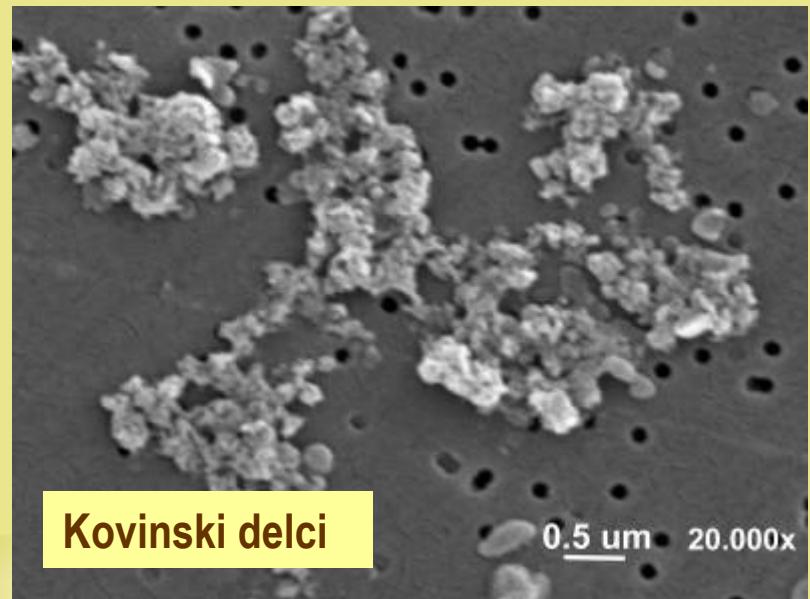
I. Biokemija in biomateriali

Biomateriali

Lokalni in sistemski vplivi delovanja kovinskih komponent umetnih kolčnih sklepov
Unior d.d., Kovaška industrija d.d. Zreče

Aseptično omajanje kolčnih sklepov

II. Materiali

- Skupne raziskave
- Razvoj novih materialov in prototipov
- Razvoj tehnologij

Institut „Jožef Stefan“

Senzor tlaka

- V sodelovanju s HIPOT HYB d.o.o., Šentjernej

Zmanjšanje volumna

18 ×

Debeloplastna tehnologija

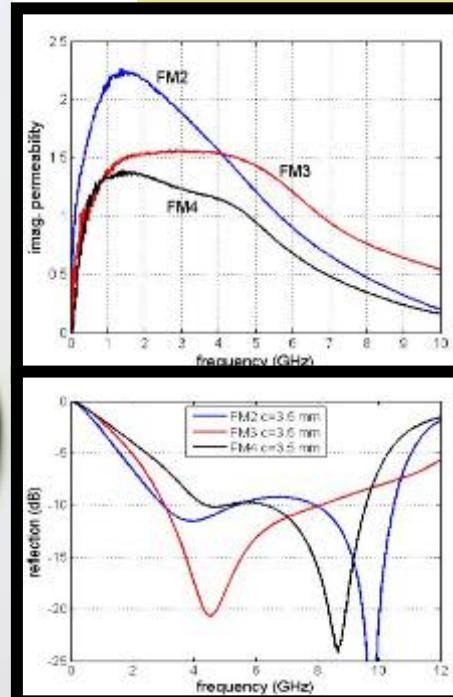
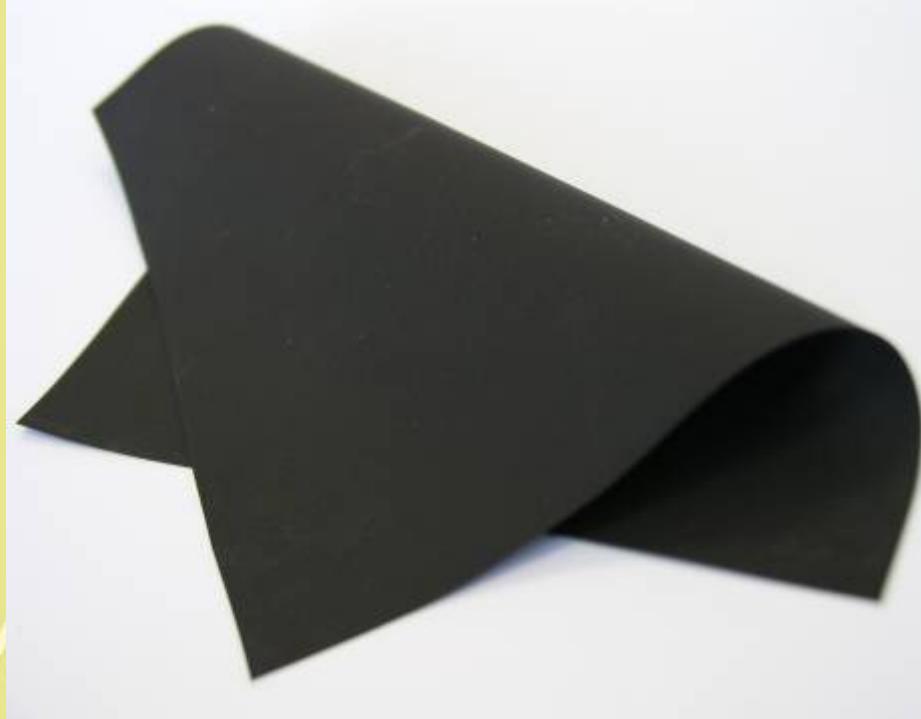
Sodobne tehnologije

Izrazita miniaturizacija (18 krat) senzorja tlaka je bila izvedena z uporabo vrste različnih tehnoloških rešitev:

- ✓ elektronika za procesiranje senzorskega – ASIC (Application Specific Integrated Circuit).
Sodelava s firmo Analog Microelectronics iz Nemčije.
Znanje: aplikativni raziskovalni projekt “Debeloplastna tehnologija za senzorske aplikacije”.
- ✓ Integracija in povezava elektronskih aktivnih in pasivnih komponent ter senzorskega elementa: keramični multičip modul, narejen z metodo difuzijskega oblikovanja.
Metoda: razvita v sodelovanju s K-5 na IJS v projektu “INCO Cheap-Multi-Chip-Modules”.
- ✓ Vezje - osem debeloplastnih uporov. Standardna pravila načrtovanja: minimalna potrebna površina 48mm^2 . Miniaturni debeloplastne upore, katerih skupna površina je 18mm^2 .
Analiza kvalitete MDU: mednarodni projekt “Noise Spectroscopy and Non-linearity Testing for Thick-film Resistor Reliability Improvement”.

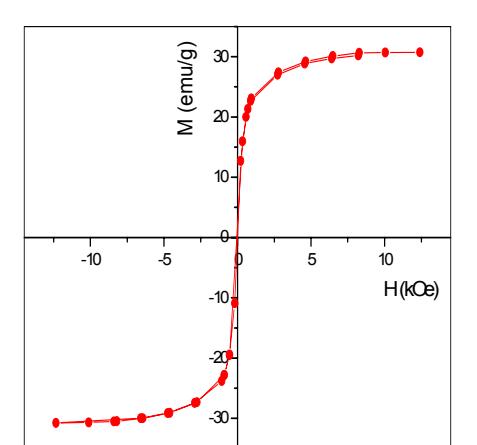
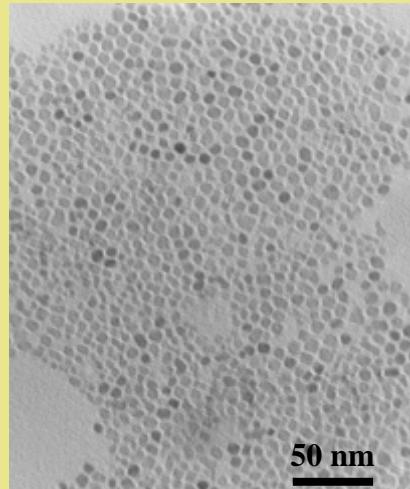
Razvoj 45 prototipov za družbo HYB (1995 – 2005)

**Raziskave feritov
- v sodelovanju z Iskra Feriti – Kolektor Group**

Feritni delci v polimerni matrici – kompozit za zaščito ljudi in opreme pred elektromagnetskim sevanjem do 10 GHz

**Raziskave feritov
- v sodelovanju z Iskra Feriti – Kolektor Group**

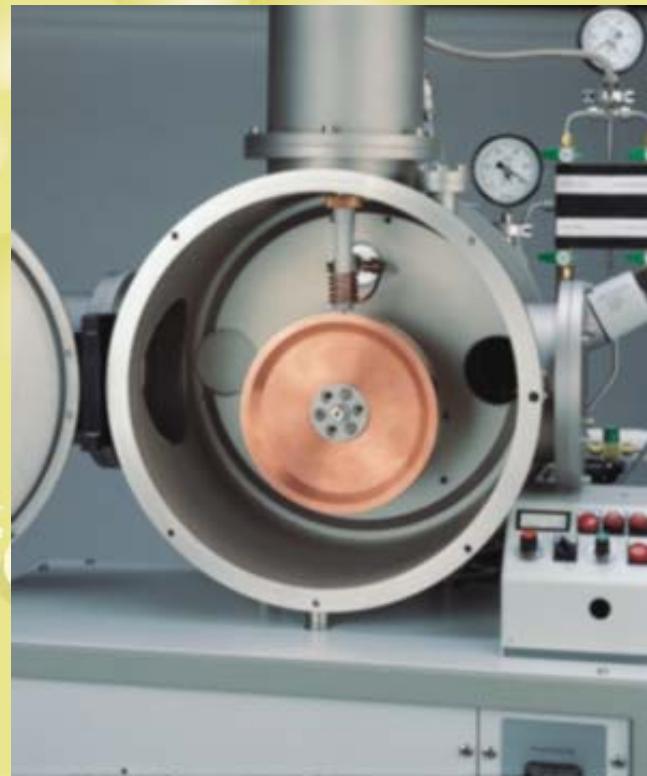

Magnetne tekočine

Magnetokaloriki - materiali, ki omogočajo izdelavo ekoloških hladilnih sistemov

Zlitine v sistemu Gd-Si-Ge in $\text{La}(\text{Si}, \text{Fe})_{13}$

- Obločno hitro kaljenje litin (melt-spinner) omogoča izdelavo trakov z veliko specifično površino in homogeno sestavo, kar sta pogoja za doseganje želenih lastnosti (ΔS) magnetokaloričnega materiala.

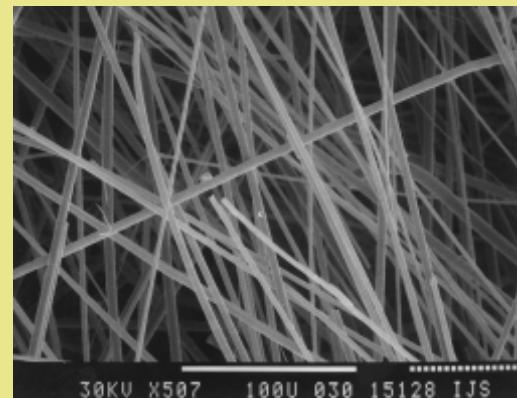
Mineralna vlakna za zvočne in termične izolacije - V sodelovanju s TERMO, Škofja Loka

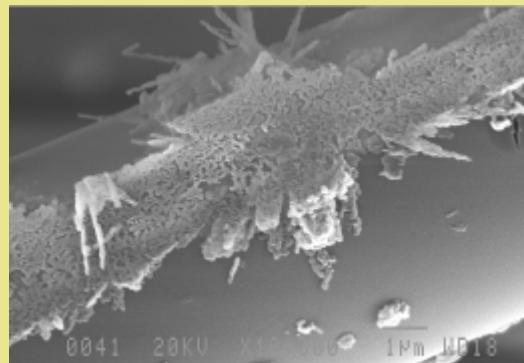
Analiza surovin

Izdelava min. vlaken

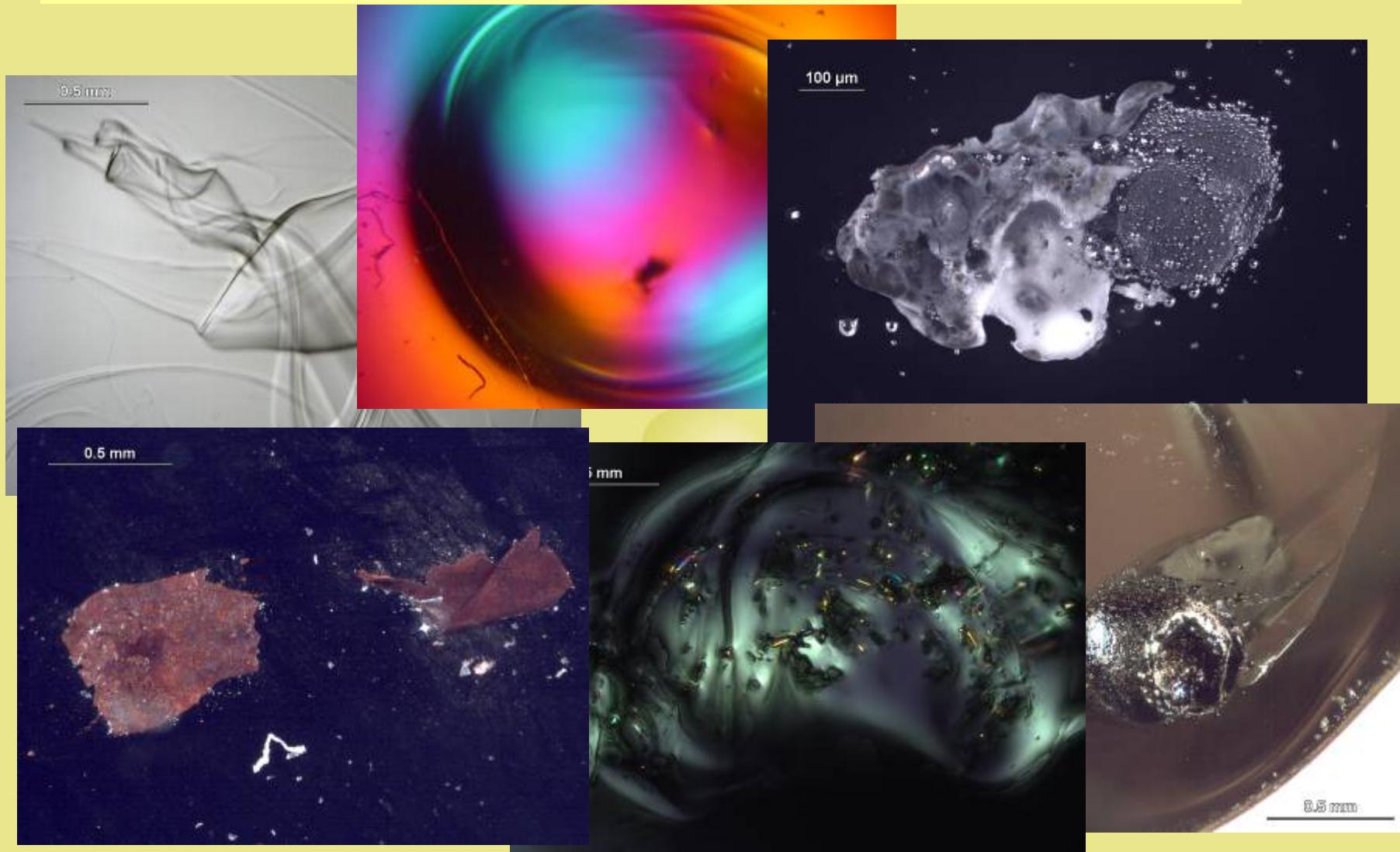
Analiza lastnosti

Heraklith, Avstrija
Paroc, Finska
Gamma Mechanica, Italija

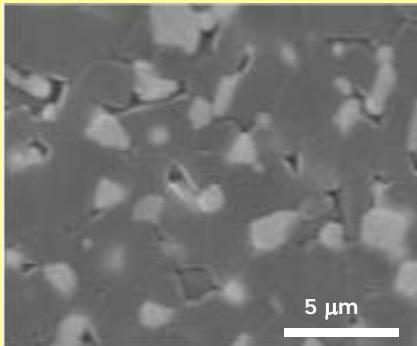
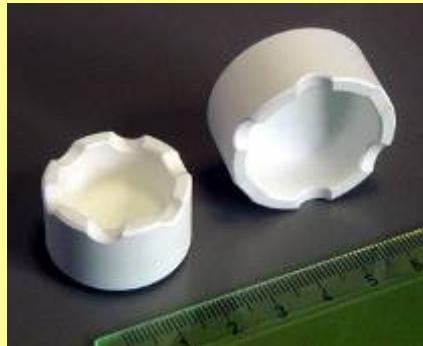
Analiza stekel

- V sodelovanju s steklarnami v Hrastniku, Rogaški Slatini in v Slovenski Bistrici

Keramični batki hidravličnih zavor

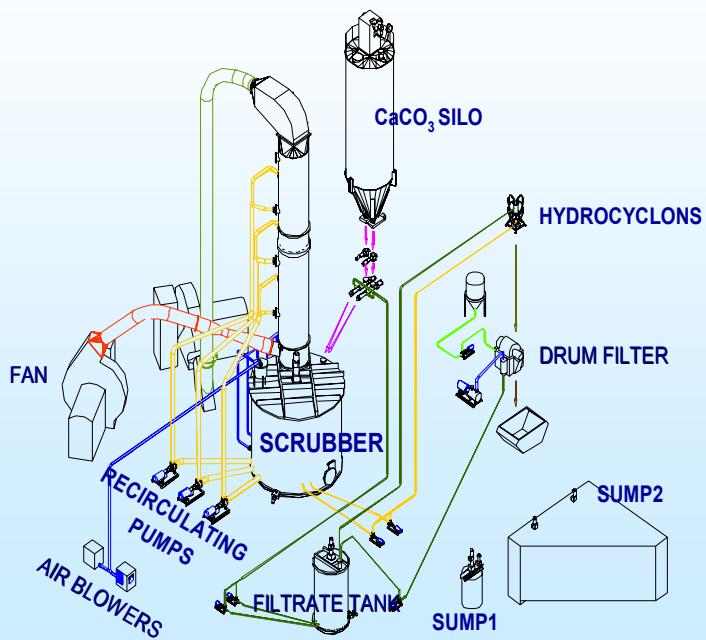
- V sodelovanju s podjetjem MS Production, Bled

III. Okolje in ekologija

- Prenosi znanja v gospodarstvo
(primer ESOTECH-a in Odseka za anorgansko kemijo K-1)
- Ekspertize
- Strateško delovanje na področju novih tehnologij, ki so pomembne za slovensko gospodarstvo

RAZŽVEPLJEVALNA NAPRAVA V MPI MEŽICA

8-nov-05

1. RAZŽVEPLJANJE DIMNIH PLINOV:

- ✓ I. 2000: v obratovanje predana naprava za razžvepljevanje v Rudniku Mežica, tovarna za recikliranje svinčevih baterij MPI
- ✓ I. 2005: projektiranje in dograditev razžvepljevalne naprave s podvojeno kapaciteto
- ✓ I. 2002: razvoj in projektiranje t.i. "nizkoproračunske razžvepljevalne naprave" za TE Trbovlje
- ✓ 2002 – 2004: vodenje konzorcija raziskovalnega projekta "Low cost FGD" v 5th EU

2. TERMIČNA IZRABA ODPADKOV:

- ✓ V izdelavi je idejni projekt za pripravo sekundarne surovine s sušenjem papirniškega mulja s pomočjo toplote pridobljene s sežigom odpadne plastike in blata BČN iz predelave papirja v Palomi
- ✓ Poteka tudi več razvojnih raziskav na pilotni napravi za toplotno izrabo odpadkov za različne gospodarske organizacije, na primer MPI, Adriamobil, Kolpa itd.

3. FIZIKALNO TRETIRANJE VODE ZA ČISTEJŠE OKOLJE

Pilotna postaja s tremi paralelnimi linijami za tretiranje vode:
kemijsko, s komercialno magnetno napravo in napravo izdelano na IJS

EKSPERTIZE

- A1 Raziskave, podpora in svetovanje pri obvladovanju tveganj za večje in nesreče z nevarnimi snovmi v industriji (direktiva Seveso II): Štore, Štrmek,

- ✓ Podpora državnim organom (predpisi, metode, PHARE pilotni projekti),
- ✓ Sodelovanje v EU FP projektih ARAMIS, Shape Risk

IJS/O-2: nosilec prijave in delovanja

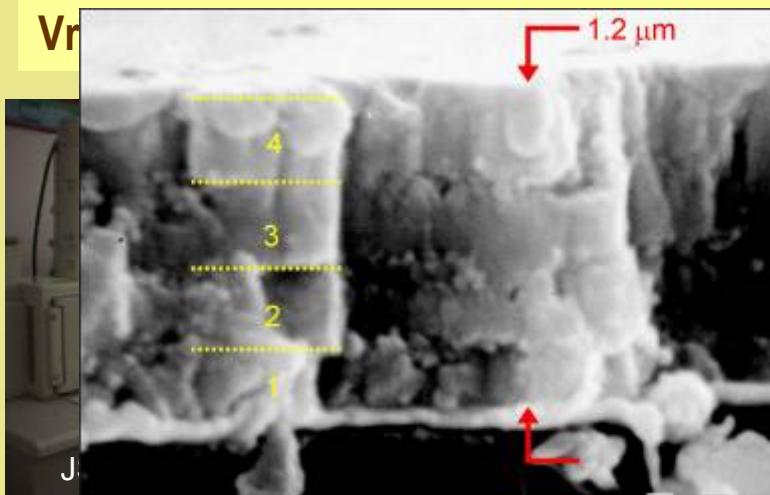
slovenske Tehnološke platforme za vode,

katere glavni cilj je izdelati strateški akcijski načrt za to področje do leta 2030.

V delo je vključenih 16 industrijskih partnerjev iz Slovenije in 9 akademskih institucij

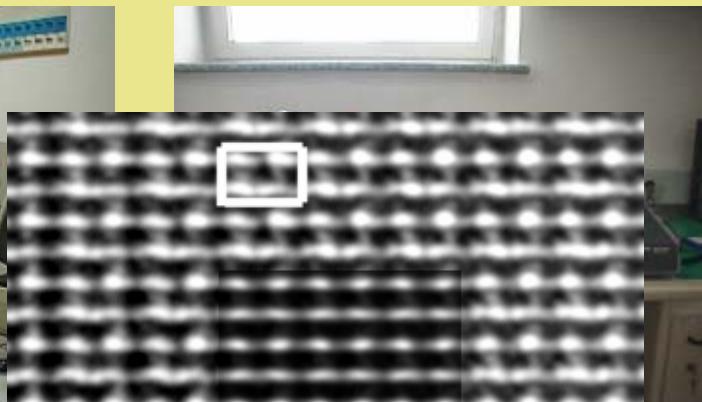
one
ne
.o.o.,
d.o.o.,

Vr

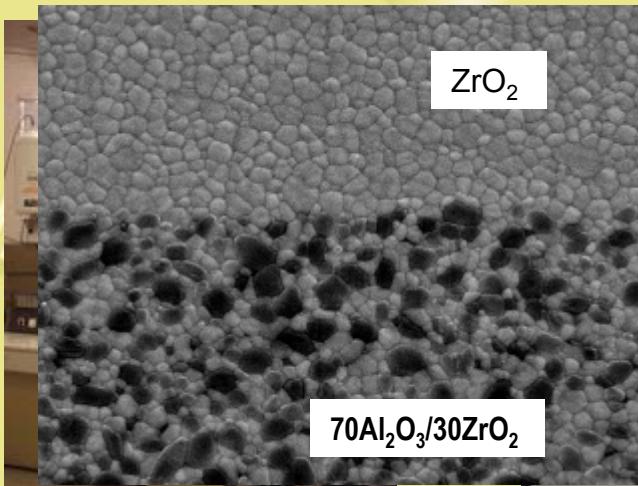
kroanaliza (SEM, EDXS, WDXS)

Ge

J

Presek 1.2 mm debelega filma PbZrTiO_3 I, HRTEM,

Gradientni kompozit $\text{Al}_2\text{O}_3/\text{ZTA}$

2010F

h''

Filtrirana eksperimentalna visokoločljivostna mrežna slika zrna nove spojine La_2RuO_5 v projekciji [100].

Kemija:

- Biokemija in biomateriali
- Materiali
- Okolje in ekologija

Gospodarstvo in Institut Jožef Stefan

Zaključne ugotovitve:

- Izkazan interes in pripravljenost za intenzivno sodelavo z gospodarstvom na področju skupnih RR raziskav v okviru bilateralnih in multilateralnih projektov.
- Skupen nastop v Centrih odličnosti, tehnoloških platformah in v mednarodnih RR projektih

Potrebni so dodatni naporji za doseganje:

- Stabilnega financiranja RR,
- Skupnega nastopa na trgu,
- Pretoka strokovnjakov,.....